

Bonifraterska

Dzielnice: Śródmieście

Osiedla: Nowe Miasto

Atrybuty: Nazwy własne Nazwy osobowe

Rok utworzenia nazwy: 1704

Opis

W XVIII wieku znajdował się tu klasztor i szpital Bonifratrów, członków katolickiego zakonu szpitalnego założonego w 1540 roku w Hiszpanii przez św. Jana Bożego (sprowadzeni do Polski w 1609 roku), specjalizujących się w ziołolecznictwie, aptekarstwie oraz opiece nad umysłowo chorymi.

Od 1948.11.15 do 1955.12.31 ulica nosiła imię Stefana Starzyńskiego.

Ciekawostki

Tereny, na których powstała ulica należały do rodziny Parysów, dlatego zwana była na początku Paryszewszczyzną albo Paryszewską. W 1728 sprowadzili się tu i wybudowali klasztor Bonifratrzy. Znajdowały się tu 2 cegielnie, pałac Szymanowskich, ok. 20 domów drewnianych. Od 1822 ulica zaczęła być zabudowywana klasycystycznymi kamienicami i zasiedlana przez ludność Żydowską, którzy otwierali tu swoje kramy. W 1936 przebito dalszą część ulicy za stadion Polonii, czyniąc z ulicy trasę ze Starego Miasta na Żoliborz. Do 1945 kursowały tędy tramwaje w kierunku Żoliborza i Muranowa. W latach okupacji wzdłuż ulicy biegła granica getta żydowskiego. W czasie powstań, Żydowskiego i Warszawskiego zabudowa ulicy została kompletnie zniszczona. Po wojnie odbudowano tylko zabudowania Bonifratrów, resztę budynków stanowią niskie bloki mieszkalne.

Stan obecny:

Nr 1: **Ambasada Chin.** Zbudowana w 1956-9 wg proj. Lin Lo, budowę nadzorowała pracownia Gutta we współpracy z Aleksandrem Kobzdejem, Tadeuszem Zielińskim, Michałem Guttem, Aliną Scholtzówną i Michałem Glinką. Z tyłu budynku rozciąga się ogród orientalny, założony na rumowisku getta i mieści pod sobą piwnice zrujnowanych kamienic.

Nr 10c: **budynek klasztorny Bonifratrów**, będący fragmentem większej całości, zbudowanej wg

proj. Antoniego Solariego i Józefa Fontany w 1726-8. Działał tu szpital psychiatryczny, budzący lęk mieszkańców nie tylko z uwagi na pacjentów, jak i metody leczenia. W związku ze specyficznymi habitami Bonifratrów, zaopatrzonych w szpiczasty kaptur, wzięto się powiedzenie czubek na określenie obłąkanego.

Nr 12: **kościół Bonifratrów** pw. Św. Jana Bożego i św. Andrzeja Apostoła. Bonifratrzy zostali sprowadzeni do Warszawy w 1650 przez podskarbiego koronnego Bogusława Leszczyńskiego. Początkowo ich siedziba mieściła się na Lesznie, potem od 1673 w jurydyce Wielopole, na Królewskiej, wszędzie im jednak było daleko od miasta. Na Bonifraterską przenieśli się przez Augusta II, który budował tam akurat Ogród Saski. Ich obecna siedzibę i kościół zbudowali Antoni Solari i Józef Fontana w 1726-8. Zakon składał się głównie z lekarzy, a zakonnicy nie dbali o wystawną siedzibę, bo skoncentrowani byli na leczeniu i pomocy. Dzięki datkom Czartoryskiego i Fontany powstał szpital na 34 łóżka. W 1944 kościół zniszczono, odbudowano go w 1949-58. Na fasadzie znaleźć można tablicę z 1928, upamiętniającą 200-lecie kościoła, a także tablica z łacińskim napisem Błogosławiony, kto myśli o biednym i chorym, w dniu nieszczęścia ocali go Pan. Wewnątrz znajduje się epitafium lekarza Antoniego Sulimowskiego z 1861.

Nr 14: **budynek klasztorny Bonifratrów**, będący fragmentem większej całości, zbudowanej wg proj. Antoniego Solariego i Józefa Fontany w 1726-8. Działał tu szpital psychiatryczny, budzący lęk mieszkańców nie tylko z uwagi na pacjentów, jak i metody leczenia. W związku ze specyficznymi habitami Bonifratrów, zaopatrzonych w szpiczasty kaptur, wzięto się powiedzenie czubek na określenie obłąkanego. Można ich było spotkać rano z lektyką, do której pakowali chorych. Utrzymywali się z jałmużny i z pieniędzy państwowych. Opłaty pobierano tylko od bogatych pacjentów. W czasie powstania mieściła się tu barykada, przełamana przez hitlerowców i zabili oni 300 chorych, lekarzy i pielęgniarzy, a zabudowę zniszczono.

Bloki osiedla Nowe Miasto. Powstały w 1948-52 wg proj. Stanisława Brukalskiego.

Bloki osiedla Nowiniarska. Powstały w 1956-63 wg proj. Barbary Andrzejewskiej z zespołem.

Data nadania nazwy: 1704 rok. 1957.05.28 przedłużona o odcinek za ul. Międzyparkową.
